

BỘ Y TẾ
TỔNG CỤC DÂN SỐ -
KẾ HOẠCH HÓA GIA ĐÌNH

Số: 321 /TCDS-TTGD
V/v hướng dẫn các hoạt động
truyền thông hưởng ứng kỷ niệm
Ngày Dân số thế giới 11/7/2020

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Hà Nội, ngày 18 tháng 6 năm 2020

Kính gửi:

- Sở Y tế các tỉnh, thành phố;
- Chi cục Dân số - Kế hoạch hóa gia đình các tỉnh, thành phố.

Căn cứ Công văn số 89/TCDS-TTGD ngày 24/2/2019 của Tổng cục Dân số - Kế hoạch hóa gia đình (DS-KHHGD) về việc định hướng thực hiện công tác truyền thông, giáo dục về dân số năm 2020, Tổng cục DS-KHHGD hướng dẫn chủ đề, nội dung truyền thông hưởng ứng Ngày Dân số thế giới (11/7) năm 2020, cụ thể như sau:

I. Mục đích, yêu cầu

1. Mục đích

- Nâng cao nhận thức, trách nhiệm của các cấp ủy Đảng, chính quyền, các ban ngành, đoàn thể và toàn xã hội về vai trò, tầm quan trọng của công tác dân số và phát triển đối với sự phát triển nhanh và bền vững của đất nước theo định hướng Nghị quyết số 21-NQ/TW ngày 25/10/2017 của Ban chấp hành Trung ương Đảng khóa XII về công tác Dân số trong tình hình mới; Nghị quyết số 137/NQ-CP ngày 31/12/2017 của Chính phủ về việc ban hành Chương trình hành động của Chính phủ thực hiện Nghị quyết số 21-NQ/TW ngày 25/10/2017.

- Tăng cường sự tham gia đồng bộ, tích cực, trách nhiệm của các cấp, các ngành, mọi tầng lớp nhân dân và sự giúp đỡ của các quốc gia, các tổ chức quốc tế để hoàn thành mục tiêu về Dân số và Phát triển theo định hướng Nghị quyết số 21-NQ/TW, Nghị quyết số 137/NQ-CP ngày 31/12/2017 của Chính phủ về việc ban hành Chương trình hành động của Chính phủ thực hiện Nghị quyết số 21-NQ/TW và Chiến lược Dân số Việt Nam đến năm 2030; Chương trình Truyền thông Dân số đến năm 2030; Chương trình điều chỉnh mức sinh phù hợp các vùng, đổi tượng đến năm 2030.

- Tiếp tục đẩy mạnh các hoạt động vận động, truyền thông, giáo dục chuyển đổi hành vi về dân số và phát triển góp phần đạt các chỉ tiêu kế hoạch năm 2020, duy trì vững chắc mức sinh thay thế, giảm tốc độ mất cân bằng giới tính khi sinh (MCBGTKS), chăm sóc sức khỏe người cao tuổi (NCT), tăng tỷ lệ sử dụng dịch vụ tầm soát, chẩn đoán và điều trị một số bệnh tật trước sinh và sơ sinh, tăng số người mới sử dụng biện pháp tránh thai hiện đại, đặc biệt là vấn đề

chăm sóc SKSS vị thành niên, thanh niên (VTN/TN), tư vấn và khám sức khỏe trước hôn nhân.

2. Yêu cầu

Các hoạt động hưởng ứng Ngày Dân số thế giới 11/7 phải được thiết kế trong một kế hoạch tổng thể; nội dung, thông điệp truyền thông, khẩu hiệu hành động phải được triển khai đồng bộ, thống nhất; tổ chức thực hiện tiết kiệm, lồng ghép hiệu quả với các hoạt động truyền thông thường xuyên tại mỗi cấp.

II. Các hoạt động chủ yếu

1. Tổ chức các sự kiện truyền thông trọng điểm trên kênh truyền thông đại chúng các cấp và truyền thông trực tiếp tại cơ sở. Tuyên truyền về các vấn đề đang đặt ra đối với công tác dân số và phát triển (chăm sóc SKSS VTN/TN, MCBGCKS, duy trì vững chắc mức sinh thay thế, nâng cao chất lượng dân số, cải thiện sức khỏe bà mẹ và trẻ em, cơ cấu dân số vàng, già hóa dân số, chăm sóc sức khỏe NCT, tư vấn và khám sức khỏe trước hôn nhân).

2. Tổ chức các hội nghị, hội thảo, mít tinh, cổ động, diễu hành, diễn đàn, đối thoại, giao lưu, tọa đàm cấp Trung ương, cấp tỉnh, cấp huyện về thực trạng, thách thức và giải pháp từng bước giải quyết vấn đề dân số và phát triển trong những thời gian tới. Lồng ghép các hoạt động truyền thông trong các sinh hoạt văn hóa, hoạt động của các đoàn thể, sinh hoạt cộng đồng; tổ chức cung cấp sách mỏng, tờ rơi và nói chuyện chuyên đề ở cấp xã và cơ sở.

3. Triển khai các loại hình cung cấp thông tin, dịch vụ chăm sóc SKSS, KHHGĐ, nâng cao chất lượng dân số cho người dân tại các vùng sâu, vùng xa, vùng biển, đảo và ven biển (ưu tiên các nhóm đối tượng là NCT, phụ nữ mang thai và nam, nữ thanh niên chuẩn bị kết hôn).

III. Chủ đề, nội dung và khẩu hiệu tuyên truyền

1. Chủ đề Ngày Dân số thế giới 11/7/2020

“Đẩy lùi COVID-19: Cách thức bảo vệ quyền và sức khỏe của phụ nữ, trẻ em gái trong bối cảnh hiện tại”

(Diễn giải chủ đề của Quỹ Dân số Liên hợp quốc đính kèm)

2. Nội dung

- Tuyên truyền rộng rãi về chủ đề Ngày Dân số thế giới 11/7/2020; Tập trung tuyên truyền phổ biến chủ trương, luật pháp, chính sách của Đảng, Nhà nước, những định hướng công tác dân số và phát triển trong thời gian tới như Nghị quyết số 21-NQ/TW ngày 25/10/2017 của Ban chấp hành Trung ương Đảng khóa XII về công tác Dân số trong tình hình mới; Nghị quyết số 137/NQ-CP ngày 31/12/2017 của Chính phủ về việc ban hành Chương trình hành động của Chính phủ thực hiện Nghị quyết số 21-NQ/TW ngày 25/10/2017; Quyết

định số 1619/QĐ-BYT ngày 06/3/2018 của Bộ Y tế ban hành Kế hoạch của Bộ Y tế thực hiện Nghị quyết số 137/NQ-CP ngày 31/12/2017 của Chính phủ; Chiến lược Dân số Việt Nam đến năm 2030; Chương trình Truyền thông Dân số đến năm 2030; Chương trình điều chỉnh mức sinh phù hợp các vùng, đối tượng đến năm 2030; Các Nghị quyết của cấp ủy các địa phương, Kế hoạch hành động của chính quyền các cấp.

- Tăng cường tuyên truyền và đảm bảo việc cung cấp các dịch vụ chăm sóc SKSS/KHHGĐ cho phụ nữ, trẻ em gái trong điều kiện có thiên tai, đặc biệt trong dịch COVID-19 đang diễn ra hiện nay; tuyên truyền về tác hại của phá thai (tập trung tuyên truyền về giảm thiểu tình trạng mang thai ngoài ý muốn và phá thai ở tuổi VTN/TN); tuyên truyền về tác hại của tảo hôn, hôn nhân cận huyết thống cho nhóm đối tượng tại các vùng cao, vùng dân tộc thiểu số; đẩy mạnh xây dựng mô hình chăm sóc sức khỏe NCT dựa vào cộng đồng.

- Tuyên truyền để giảm thiểu MCBGTKS, phổ biến pháp luật về việc nghiêm cấm các hành vi lựa chọn giới tính thai nhi dưới mọi hình thức, luật bình đẳng giới, luật phòng, chống bạo lực gia đình, luật hôn nhân gia đình; tăng cường truyền thông về bình đẳng giới, nâng cao vai trò, vị thế của phụ nữ và trẻ em gái trong xã hội; Tăng cường giáo dục về kỹ năng sống hiệu quả, giáo dục giới tính toàn diện chú trọng bình đẳng giới để trẻ em gái được an toàn và phát triển đầy đủ thể chất và trí tuệ là điều cần thiết cho sự phát triển.

- Căn cứ vào chủ đề Trung ương hướng dẫn, các tỉnh cần tham khảo văn bản, chương trình, hướng dẫn của các ban ngành đoàn thể liên quan để tổ chức các hoạt động truyền thông đảm bảo hiệu quả. Ngoài ra, các tỉnh cần chủ động xác định tình hình sát với thực tiễn ở địa phương để lựa chọn, bổ sung thông điệp cho phù hợp.

3. Khẩu hiệu tuyên truyền (*Khẩu hiệu đính phụ lục kèm theo*)

IV. Các hoạt động cụ thể

1. Tại Trung ương

- Phối hợp với các Bộ, ban, ngành, đoàn thể Trung ương tổ chức các hoạt động truyền thông hướng ứng Ngày Dân số thế giới 11/7 trong cán bộ, công chức, viên chức, người lao động, chiến sĩ lực lượng vũ trang, đoàn viên, hội viên các đoàn thể.

- Cung cấp thông tin về Ngày Dân số thế giới 11/7 cho phóng viên các cơ quan báo chí nhằm nâng cao hiệu quả truyền thông về công tác DS-KHHGĐ; Phối hợp với một số cơ quan báo chí, truyền hình, Câu lạc bộ Nhà báo với công tác Dân số xây dựng chuyên trang, chuyên mục tuyên truyền các nội dung, thông điệp truyền thông về Ngày Dân số thế giới 11/7.

2. Tại địa phương

- Các tỉnh, thành phố căn cứ vào các nội dung hướng dẫn của Trung ương, chủ động xây dựng kế hoạch, hướng dẫn Trung tâm DS-KHHGĐ/Trung tâm Y tế...cấp huyện tổ chức triển khai các hoạt động truyền thông có trọng tâm, trọng điểm trên địa bàn hưởng ứng Ngày Dân số thế giới 11/7.

- Phối hợp với các cơ quan truyền thông đại chúng và các ban, ngành tại địa phương tuyên truyền các chủ trương, chính sách của Đảng, luật pháp của Nhà nước; các văn bản chỉ đạo, giải pháp, chính sách của các cấp ủy Đảng, chính quyền địa phương để thực hiện Nghị quyết số 21-NQ/TW; Nghị quyết số 137/NQ-CP; Chiến lược Dân số Việt Nam đến năm 2030; Chương trình Truyền thông Dân số đến năm 2030; Chương trình điều chỉnh mức sinh phù hợp các vùng, đối tượng đến năm 2030.

- Tổ chức các cuộc mít tinh, hội thảo, tọa đàm, sinh hoạt chuyên đề, cổ động, diễu hành, dựng băng rôn, khẩu hiệu tuyên truyền với các nội dung, thông điệp và chủ đề Ngày Dân số thế giới 11/7; nhân bản hoặc sản xuất mới các sản phẩm truyền thông tuyên truyền chủ đề, nội dung, thông điệp về Ngày Dân số thế giới 11/7 trên các phương tiện thông tin đại chúng như báo, tạp chí, đài phát thanh - truyền hình, truyền thanh của địa phương.

- Lồng ghép các hoạt động kỷ niệm Ngày Dân số thế giới 11/7 với hội nghị sơ kết chiến dịch “Tăng cường tuyên truyền, vận động lồng ghép cung cấp dịch vụ chăm sóc SKSS/KHHGĐ”, các hoạt động sơ kết đánh giá nội dung phối hợp với các ngành, đoàn thể có chương trình phối hợp trong đợt I chiến dịch, triển khai kế hoạch đợt II chiến dịch và sơ kết công tác DS-KHHGĐ 6 tháng đầu năm 2020.

V. Tổ chức thực hiện

Trên cơ sở hướng dẫn này, Sở Y tế, Chi cục DS-KHHGĐ các tỉnh, thành phố phối hợp với các ban, ngành, đoàn thể địa phương chủ động xây dựng kế hoạch chi tiết, tổ chức triển khai và báo cáo kết quả thực hiện các hoạt động truyền thông hưởng ứng Ngày Dân số thế giới 11/7/2020 về Tổng cục DS-KHHGĐ (Vụ Truyền thông - Giáo dục), Ngõ số 8, Tôn Thất Thuyết, phường Mỹ Đình II, Quận Nam Từ Liêm, Hà Nội trước ngày 30/7/2020.

Nơi nhận:

- Như trên;
- TCT Nguyễn Doãn Tú (để b/c);
- Các Vụ, đơn vị thuộc Tổng cục;
- Lưu: VT, TTGD (5).

KT. TỔNG CỤC TRƯỞNG
PHÓ TỔNG CỤC TRƯỞNG

NỘI DUNG THÔNG ĐIỆP TUYÊN TRUYỀN
(Kèm theo Công văn số 321 /TCDS-TTGD ngày 18 /6/2020)

1. Nam giới có trách nhiệm chia sẻ với nữ giới trong việc thực hiện kế hoạch hóa gia đình và nuôi dạy con cái.
2. Kế hoạch hóa gia đình - chìa khóa thành công của chương trình dân số Việt Nam.
3. Hãy chọn cho mình một biện pháp tránh thai phù hợp để tránh mang thai ngoài ý muốn.
4. Không phân biệt giới, không lựa chọn giới tính thai nhi.
5. Tăng cường chăm sóc sức khỏe sinh sản vì chất lượng cuộc sống và hạnh phúc gia đình.
6. Không mang thai ở tuổi vị thành niên vì sức khỏe, hạnh phúc và tương lai của bạn.
7. Sử dụng dịch vụ chăm sóc sức khỏe sinh sản có chất lượng sẽ cho bạn cuộc sống khỏe mạnh.
8. Chăm sóc, phụng dưỡng người cao tuổi là truyền thống tốt đẹp của dân tộc.
9. Thực hiện việc tầm soát, chẩn đoán và điều trị bệnh tật trước sinh, sơ sinh vì tương lai nòi giống Việt.
10. Tư vấn và khám sức khỏe trước hôn nhân vì tương lai hạnh phúc của mỗi gia đình.
11. Đầu tư cho công tác dân số là đầu tư cho phát triển bền vững đất nước.

Chủ đề Ngày Dân số Thế giới 11/7 năm 2020
“Đẩy lùi COVID-19: Cách thức bảo vệ quyền và sức khỏe của phụ nữ, trẻ em gái trong bối cảnh hiện tại”

Đại dịch COVID-19 đã gây ra ảnh hưởng nghiêm trọng tới tất cả mọi người, các cộng đồng và các quốc gia trên thế giới. Tuy nhiên, hậu quả mà mỗi người phải hứng chịu là khác nhau. Ví dụ, phụ nữ, đối tượng chiếm phần lớn trong số nhân viên y tế tuyến đầu, phải đối mặt với nguy cơ phơi nhiễm trước vi-rút corona cao hơn. Các chuỗi cung ứng toàn cầu hiện đang gặp phải tình trạng gián đoạn, tác động tới khả năng tiếp cận thuốc tránh thai và gia tăng rủi ro có thai ngoài ý muốn. Lệnh cách ly xã hội được áp dụng trên toàn quốc cùng với hệ thống y tế quá tải khiến các dịch vụ sức khỏe sinh sản và tình dục không được quan tâm đến và gây gia tăng tình trạng bạo lực trên cơ sở giới.

Nghiên cứu gần đây của Quỹ Dân số Liên hợp quốc (UNFPA) nhấn mạnh rằng nếu các quốc gia tiếp tục áp dụng lệnh cách ly xã hội trong vòng 6 tháng tới và các dịch vụ y tế vẫn bị gián đoạn thì 47 triệu phụ nữ ở các quốc gia thu nhập thấp - trung bình sẽ không thể tiếp cận với các phương pháp phòng tránh thai hiện đại. Hệ quả là sẽ có khoảng 7 triệu trường hợp mang thai ngoài ý muốn và dự kiến có thêm khoảng 31 triệu vụ bạo lực trên cơ sở giới. Sự gián đoạn trong việc triển khai các chương trình của UNFPA tại cấp cơ sở có thể dẫn tới 2 triệu trường hợp cắt bỏ bộ phận sinh dục nữ và 13 triệu trường hợp tảo hôn trong giai đoạn 2020 - 2030 mà đáng ra đã có thể ngăn chặn được.

Không chỉ vậy, tỷ lệ nữ giới phải làm việc trong thị trường lao động thiếu an toàn cao hơn và phải chịu ảnh hưởng về kinh tế nặng nề hơn từ đại dịch COVID-19. Gần 60% phụ nữ trên thế giới làm việc trong khu vực kinh tế phi chính thức và có nguy cơ rơi vào cảnh nghèo đói cao hơn. Lệnh đóng cửa trường học cùng với nhu cầu gia tăng của người cao tuổi đã khiến cho khối lượng công việc chăm sóc không được trả lương của phụ nữ cũng tăng theo.

Đặc biệt, đại dịch tác động nghiêm trọng tới những cộng đồng chịu thiệt thòi, làm trầm trọng thêm trình trạng bất bình đẳng và cản trở những nỗ lực nhằm giúp không ai bị bỏ lại phía sau của chúng ta. Những hành động ứng phó của chúng ta trước đại dịch COVID-19 tại mỗi quốc gia đóng vai trò quan trọng và sẽ quyết định tới tốc độ hồi phục của thế giới và tác động đến khả năng của chúng ta trong việc đạt được các Mục tiêu Phát triển Bền vững.

Tài liệu diễn giải chủ đề của UNFPA

Trong ngày Dân số Thế giới 11/7 năm nay, các văn phòng UNFPA được khuyến khích nâng cao nhận thức về nhu cầu chăm sóc sức khỏe sinh sản và tình dục cũng như tính dễ bị tổn thương của phụ nữ và trẻ em gái trong bối cảnh đại dịch, nhấn mạnh đến các cách thức để bảo vệ những thành tựu không dễ gì đạt được, đảm bảo nội dung về quyền và sức khỏe sinh sản và tình dục được đưa vào chương trình nghị sự quốc gia và tìm kiếm những phương pháp duy trì đà phát triển hướng tới việc đạt được các mục tiêu Phát triển bền vững vào năm 2030 như đã trình bày tại Hội nghị Thượng đỉnh Nairobi về Dân số và Phát triển.

- Quỹ Dân số Liên Hợp Quốc -